

DE GANZENHOEDER

MIDWINTERSPROOKJE ~ Door een van ons Team

Heel lang geleden, in een land zover naar het noorden, dat je van de wereld af zou vallen als je zou verder reizen, woonde eens een boerin met haar drie zonen. Berthilde, zoal de boerin heette, leidde een gelukkig leven, al was het wel moeilijk sinds haar man gestorven was. Haar jongste zoon Jürgen, was haar steun en toeverlaat en hielp haar bij de verzorging van de dieren op de hoge bergweiden, de alom geprezen schapen en de prachtige witte ganzen die op hun rug lange krulveren hadden die tot de grond reikten.

Ze konden goed leven van de boerderij. In de lente maakte Berthilde de zeer gewilde kaas van melk van de schapen en spon de fijnste zachte wol van hun vacht.

Jürgen hielp zijn moeder met schapen melken en scheren, maar zijn voornaamste taak was het hoeden van hun geliefde ganzen. Die kwamen van de Groothertog, die ze geschenk gekregen had van een relatie uit het zuiden van het land Groot Russia. De ganzen hadden een ideaal leven; ze konden zwemmen in het kristalheldere bergmeer en grazen in het korte gras wat de schapen overgelaten hadden als ze naar een nieuw stuk verplaatst waren; ze werden nooit vetgemest voor een feestmaal of – wat soms in andere landen gebeurt – levend geplukt voor hun donsveren. Alleen in de lente, als zee en nest maakten, haalde Jürgen wat dons en veren uit hun nest. De ganzen waren daar aan gewend en maakten prompt een nieuwe voering in hun nest. In

een vroege lente kon hij zo soms een paar keer dons verzamelen. Op hun groene weiden hadden de ganzen en hun jongen alle gras en water dat ze wensten, en alleen als het ruitijd was en ze hun veren gingen wisselen, gingen ze tijdelijk in een gesloten hok. Dan kon Jürgen alle veren verzamelen, en de lange vleugelveeren werden verkocht aan de monniken van het nabijgelegen klooster die er pennen van maakten om mee te schrijven; hun opmerkelijke verlichte handschriften waren wereldberoemd.

In de winter, als de schapen binnen waren in de stallen rond het huis, spon Berthilde de wol en weefde er de lichtste, warme stof van. Hiervan maakte ze dubbellaagse tunieken die Jürgen zorgvuldig vulde met ganzendons, waarna Berthilde de twee lagen aan elkaar naaide met de allerfijnste stiksteekjes.

De tunieken waren zeer in trek bij alle dorpsbewoners en waren zeer geschikt om de kou te weerstaan, die begin november zijn intrede deed in deze streek. Iedereen die een tuniek of kaas kwam kopen sprak zijn bewondering uit voor het vakmanschap en de bijzondere ganzen die bijgedragen hadden tot dit comfort.

De boerderij waarin Berthilde en Jürgen woonden, behoorde tot Groothertog Dedrich; zijn landerijen waren enorm en waren het laatste bewoonbare gebied vóór het permanent bevroren Land van IJs.

Voor zolang men zich kon herinneren had Groothertog Dedrich zijn domein altijd geregeerd met een sentimentele vriendelijkheid en eerlijkheid ten opzichte van zijn onderdanen en alles ging voorspoedig en iedereen was tevreden. Maar nu was hij oud geworden, net als zijn trouwe hoofdbediende Konrad, die al bijna net zo lang in dienst was als de groothertog aan de macht was geweest, en aangezien hij geen zoon had om te helpen bij de administratie van zijn land, zocht de Groothertog een vervanging voor Konrad, die met pensioen wilde en zich vestigen in warmere zuidelijke landen.

Het was uit deze warmere landen dat in de lente de opvolger van Konrad kwam. Zijn naam was Borachio en ondanks zijn relatief jonge leeftijd was hij arrogant en pompeus en behandelde iedereen als zijn mindere, met inbegrip van Groothertog Dedrich, die al snel spijt had van zijn keuze.

Borachio voerde zijn taken krijgen uit op een door en door tactloze manier, en de dorpelingen vormden al snel hun eigen mening over hem; ze waren ondergeschikt genoeg in zijn aanwezigheid, maar hadden een enorme hekel aan hem en het gerucht ging dat hij de Medici familie zo zeer geïrriteerd had dat hij zo ver noordelijk was gevlucht om hun woede te vermijden.

Die zomer, toen er een verordening tot hogere belastingen kwam, wisten de dorpelingen dat Borachio hiervoor verantwoordelijk was.

Meer graan en andere producten werden gevraagd en, nooit eerder gebeurd, *ganzen* voor het verjaardagsfeest van de Groothertog in oktober. Nog nooit was er een gans geslacht voor een feest op het kasteel, of voor wat voor feest dan ook, en zo'n feest zou zeker een groot aantal ganzen vereisen.

De bezwaren van de dorpsoudsten werden opgeschreven door de monniken met behulp van de ganzenveren, en afgeleverd aan het kasteel.

Maar de boodschap werd onderschept door Borachio en vernietigd; Borachio dacht alleen maar aan het innen van meer belastingen en een zo groot mogelijk feest, in de hoop hiermee indruk te maken op de Groothertog en in aanzien te stijgen.

Intussen had Berthilde bezoek gekregen van haar twee andere zonen, Georg en Theodor, die in dienst waren van de Groothertog op het kasteel en terug kwamen van een lange diplomatieke missie naar een ver land. Berthilde vertelde haar zonen direct van de benoeming van Borachio als de nieuwe hoofdbediende, en van de nood die de nieuwe eisen veroorzaakten, en smeekte hen om de Groothertog op de hoogte te stellen.

Georg en Theodor gingen terug naar het kasteel en, met het excuus dat ze een geschenk van hun moeder hadden meegebracht, wat kaas en een fijne wintertuniek, kreeg Theodor een audiëntie bij de Groothertog en kon hem inlichten over Borachio's plannen.

De Groothertog bedacht een plan om te proberen van zijn nieuwe hoofdbediende af te komen, en riep Borachio naar zijn kamer. Hij zei hem dat als alle nieuwe belastingen waren voldaan door de feestdag, dan zou hij hem bevorderen tot de hoogste positie in zijn hof, maar zo niet, dan zou Borachio worden verbannen en in zijn thuisland weer de woede van de familie De' Medici moeten ondergaan.

Borachio was zo zelfvoldaan als altijd, en vertelde de Groothertog dat hij al uit keek naar de aankondiging van zijn bevordering op de avond van het feest.

Toen de zomer ten einde liep en de oogsten waren binnengehaald, was het tijd om de belastingen te innen. Borachio had er plezier in, hij had een aantal mannen van de Groothertog gevorderd om te helpen met de inning, en onder deze mannen waren de broers Georg en Theodor, die - onbekend zijnde bij Borachio - zich op verzoek van de Groothertog kandidaat hadden gesteld voor de taak.

Vanuit het hele domein van de Groothertog kwam er karrenvrachten graan, gezouten vis en gedroogde ham, wortelgroenten en vaten wijn aan die het douanekantoor tot de nok vulden.

Nog nooit was er zo'n berg producten vergaard, er was zo veel dat Borachio beval de overdekte marktplaats te gebruiken om de overmaat van goederen op te slaan, wat natuurlijk niet in dank werd afgenomen door de markthandelaren.

Borachio was van plan om het grootste deel te verkopen aan een naburig hertogdom en de winst voor zichzelf te houden; hij zou net genoeg overhouden om aan te tonen dat hij de gestelde doelen had bereikt en, zoals hij dacht, indruk te maken op de Groothertog.

Maar Georg en Theodor hadden lucht gekregen van Borachio's plan en lichtten Groothertog Dedrich in. De Groothertog was ontzet door wat hij te horen kreeg, maar er was niets dat hij kon doen om Borachio's plan te vrijdelen en hem te verbannen ~ Borachio had zijn doel bereikt voor wat betreft de belastingverhoging en nu was er alleen nog de kwestie van het verjaardagsfeest.

De twee broers gingen snel hun weg naar boerderij van hun moeder en vertelde Berthilde en Jürgen dat zij de ganzen moesten verbergen voordat Borachio's mannen ze zouden meenemen en ze het hoofdrecht zouden worden op het verjaardagsfeest van de Groothertog.

“Een troep ganzen verbergen!”, riep Berthilde; “Hoe? Waar?”

Het was te laat.

Twee van Borachio's mannen hadden de broers gevolgd en eisten nu de ganzen op als belastingbetaling, hoewel Berthilde reeds volledig betaald had met haar kazen en haar schapen. Een van Borachio's mannen reed terug om hun bevindingen aan zijn meester te vertellen, terwijl de andere op de boerderij bleef om te waken over de ganzen tot ze een paar dagen later nodig waren op het kasteel. Jürgen was zeer overstuur bij het vooruitzicht dat zijn mooie ganzen aan het een spit gebraden zouden worden. Hij besloot om bij de ganzen te blijven en tegen ze te praten zo lang als ze nog op de boerderij waren. Het was droog weer maar erg koud, dus hij trok een van de gewatteerde tunieken aan en ging bij de ganzen zitten. Iets later kwam Georg hem vertellen dat ze van plan waren om hun 'gast' dronken te voeren en vervolgens de ganzen naar een veilige plek te brengen.

brengen.

Twee dagen en nachten zat Jürgen bij zijn ganzen en hield ze rustig met zijn vertrouwde stem, in afwachting van het signaal om de kudde in veiligheid te brengen. Het werd steeds kouder en de wind was gedraaid, onheilspellende onweerswolken dreigden, maar Jürgen had het niet in de gaten. Hij was uitgeput in slaap gevallen te midden van een prachtig verenbed.

In de ochtend van de derde dag kwam Borachio zelf aan in het dorp, bij Berthilde's boerderij. Georg en Theodor probeerden hem tegen te houden om naar binnen te gaan, maar zijn begeleidende lijfwachten forceerden de deur van de boerderij.

Toen Borachio binnen was nam hij eerst uitgebreid de tijd om de familie te vertellen hoe een belangrijk persoon hij was en dat ze meer respect moesten tonen; hij dreigde zelfs Berthilde te verjagen uit haar huis en haar zonen aan het werk te zetten in de graniet-groef voor de rest van hun leven. Het kon de broers niet schelen wat er van hen zou worden, maar ze wilden tegen elke prijs voorkomen dat hun moeder uit haar huis zou worden gegooid, dus toen

Borachio uiteindelijk eiste om de kudde ganzen te zien, gingen ze overstag.

Met pijn in hun hart leidden Georg en Theodor Borachio door het achterhuis naar de buiten, naar de ganzen, en hoopten Jürgen zien voordat Borachio dat deed, maar zo zou het niet gaan.

"Nou, waar zijn ze, deze wonderlijke ganzen?" vroeg Borachio. "Ik zie alleen maar wol! Wat hebben jullie met de ganzen gedaan?"

Berthilde, Georg en Theodor keken elkaar aan. Wat kon hij in hemelsnaam bedoelen? Wol!

Het was waar. Er was geen gans te zien, en het landschap zag er echt uit alsof het bedekt was met wol.

Nou ja, het leek op wol voor iemand uit het verre zuiden die nog nooit *sneeuw* had gezien, want terwijl Borachio binnen te keer ging tegen Berthilde en haar zonen, was de wind weer van richting veranderd en was het zwaar genoeg gaan sneeuwen om alles, dus ook de slapende Jürgen en de ganzen, te bedekken met een beschermende, ongerepte deken.

Borachio verliet de boerderij, verslagen en met lege handen, over de inmiddels gladde hellingen terug naar het kasteel en de Groothertog. Zonder de ganzen voor het verjaardagsfeest, had Borachio niet voldaan aan al zijn opschepperige beloften en de Groothertog verbande hem, zoals hij hem had gezegd.

Georg en Theodor kregen een vaste aanstelling bij de Groothertog; Georg als adviseur landbouw en Theodor werd hoofdbediende.

Berthilde bleef de boerderij runnen tot op hoge leeftijd. Jürgen en zijn jonge vrouw leerden al haar vaardigheden en zetten de traditionele landelijke ambachten voort. O, ja... En de ganzen? Wel die zouden wereldwijd een bron van verwondering worden!

Dus eind goed, al goed.

